

ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2*

ACADEMIC LEADERSHIP IN DIGITAL AGE OF EXPANDING
EDUCATIONAL OPPORTUNITY SCHOOL ADMINISTRATOR IN
UTTARADIT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

มนีรัตน์ สุตเต้

Maneerat Sudte

หยกแก้ว กมลวรเดช

Yokkaew Kamolvoradej

มานี แสงหิรัญ

Manee Sanghirun

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

Uttaradit Rajabhat University, Thailand

E-mail: mod.maneerat.math55@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และศึกษาแนวทางภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 355 คน โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด 2) ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการศึกษานิเทศก์ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ผู้บริหารครูผู้สอนที่ได้รับรางวัลด้านการสอน หัวหน้าวิชาการ และอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จำนวน 12 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้การวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัล ด้านการวางแผนงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีการสำรวจและสอบถามความต้องการใช้เทคโนโลยีเพื่อนำไปจัดการเรียนการสอนของครูชี้ให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารสร้างระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาโดยใช้

* Received 7 June 2020; Revised 22 June 2020; Accepted 12 July 2020

เทคโนโลยีช่วยในการจัดเก็บข้อมูลให้มีความถูกต้อง ทันสมัยและมีช่องทางเข้าถึงอย่างหลากหลาย ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ผู้บริหารควรมีการทำ SWOT จากนั้นมา กำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ตามสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เอื้ออำนวย สนับสนุนเรื่องของเทคโนโลยี ด้านการนิเทศ ผู้บริหารควรมีการสังเกตการสอนของครูในรูปแบบที่หลากหลาย มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับจุดเด่นของการสอนที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา, ยุคดิจิทัล

Abstract

The objective of this research paper is to study the current conditions. And to study the ways of academic leadership in the digital age of school administrators in educational opportunity expansion schools. Of Uttaradit Primary Educational Service Area Office 2. Population used in the research were 1) 355 administrators and teachers. 2) The Director of the Deputy Director of Educational Supervisors from the Office of Uttaradit Primary Educational Service Area 2, the administrators and teachers who have received the award for teaching. Head of Academic and Uttaradit Rajabhat University lecturers, amount 12 people, using the specific selection method. The research instruments were questionnaires and in-depth interviews. The statistics used for data analysis were percentage, mean and standard deviation. The results of the research revealed that 1) Academic leadership in the digital age. In general, it is at a high level. 2) The way of academic leadership in the digital age. Academic planning Administrators should have a survey and inquire about the need for technology to be used in the teaching and learning of teachers, indicating that teachers are aware of the importance of using technology. Encourage teachers to have self-development always Management The administrators created the school database system by using technology to help store the data to be correct. Modern and has a variety of access channels. Promoting academic atmosphere Administrators should have a SWOT then to define the vision and strategy plan according to the school environment. Build cooperation between schools and communities. Providing an atmosphere of learning that is conducive to support the technology. Regarding to supervision,

administrators should observe various types of teacher teaching. There was a meeting explaining the strengths of teaching using technology and innovation in teaching and learning.

Keywords: Academic Leadership, School Administrators, Digital Age

บทนำ

ปัจจุบันสังคมโลกและสังคมไทยกำลังก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 อันเป็นยุคที่มีความซับซ้อน มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และมีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วเป็นอย่างมาก (ทอฟเฟอร์ อัลวิน, 2538) เรียกว่า ยุคคลื่นลูกที่สาม (The third wave) โดยมองว่าการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกจะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีลักษณะ “ทั้งโลก” (Global) ไม่ว่าจะในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ฯลฯ โดยมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเป็นตัวขับเคลื่อน (อีริค ชมิดท์ และเจอร์เรต โคเฮน, 2014) เรียกโลกยุคนี้ว่า ยุคดิจิทัลเปลี่ยนโลก (The New Digital Age) (จินตนา สุขจรรย์, 2556) เรียกว่าเป็นยุค “หลังสังคมฐานความรู้” (Post knowledge – Based Society) ซึ่งเป็นโลกที่เน้นเรื่องกลายมิตรมีการเปลี่ยนรูปแบบของคนจากต่างคนต่างปิด ไปสู่ต่างคนต่างเปิด เป็นโลกที่ก้าวข้าม สังคมที่เน้นการแข่งขันไปสู่การร่วมสร้างสรรค์ เป็นโลกที่ภูมิปัญญาได้พัฒนาก้าวข้ามทรัพย์สินทางปัญญาสู่ภูมิปัญญามหาชน แนวโน้มของสังคมโลกและสังคมไทยในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตของมนุษย์ บ้านจะกลายเป็นที่ทำงานมีอาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้นอย่างไม่เคยมีมาก่อน การที่มนุษย์จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับตัวให้เหมาะสมกับยุคดังกล่าวซึ่งอาจกล่าวได้ว่าจะต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนและสังคม กล่าวคือ การศึกษาจะพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะตามที่สังคมต้องการ เพื่อให้คนเป็นปัจจัยในการพัฒนา สังคมให้ก้าวไปสู่ศตวรรษที่ 21 ในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านอย่างรวดเร็วและมีการแข่งขันที่รุนแรงองค์กรต่าง ๆ จะปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ที่ดำเนินไป การขับเคลื่อนองค์กรต้องอาศัยการมีผู้นำที่ดีและเก่ง มีความรู้ มีความสามารถ มีวิสัยทัศน์ ในการกำหนดทิศทางขององค์กรเพื่อให้ทีมงานผู้ตามเป็นผู้ที่เดินอยู่ในทิศทางที่ผู้นำกำหนด หากผู้นำกำหนดทิศทางผิด ไม่มีภาวะผู้นำที่ดี ไม่เหมาะสมกับยุคสมัย เส้นทางแห่งความสำเร็จย่อมเกิดขึ้นได้ยาก ทีมงานผู้ตามย่อมเกิดความสับสนในการปฏิบัติอย่างแน่นอนและในที่สุดองค์กรย่อมแตกความสามัคคี ในทางตรงข้ามหากผู้นำมีภาวะผู้นำที่ดีสอดคล้องกับยุคสมัยย่อมทำให้ทีมงานผู้ตามยอมรับเกิดศรัทธาและความเชื่อมั่นในตัวผู้นำจนสามารถนำทีมงานทั้งหมดไปสู่เส้นทางแห่งความสำเร็จได้ตามเป้าหมาย (อดุลย์ วงศ์ศรีคุณ, 2557)

ภาวะผู้นำสำหรับศตวรรษที่ 21 จากทัศนะของนักวิชาการหรือหน่วยงานต่าง ๆ เมื่อนำมาสังเคราะห์โดยการ จัดกลุ่ม (Grouping) ประเด็นที่มีความหมายเดียวกันเข้าด้วยกัน ได้ ดังนี้ 1) วิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง (Vision For Change) 2) ความร่วมมือ (Collaboration) 3) เสริมพลังอำนาจ (Empowerment) 4) การให้และการบริการ (Giving And Serving) 5) จินตนาการและนวัตกรรม (Imagination And Innovation) 6) เรียนรู้ด้วยกัน (Learning Together) 7) สร้างชุมชน (Building Community) 8) สร้างเครือข่าย (Networking) 9) นำร่วมกัน (Leading Together) 10) การสื่อสาร (Communication) 11) การบริหาร ความก้าวหน้าส่วนบุคคลหรือในวิชาชีพ (Personal/Professional Growth Management) 12) ความยืดหยุ่น (Flexibility) คุณลักษณะเหล่านี้เป็นคุณลักษณะภาวะผู้นำสำหรับศตวรรษที่ 21 ที่สะท้อนให้เห็นถึงความหมายของภาวะผู้นำในเชิงบูรณาการระหว่างความหมายที่มีพื้นฐานความคิด เพื่อบรรลุความสำเร็จด้วยคนอื่น และความหมายที่มีพื้นฐานความคิด เพื่อการเปลี่ยนแปลงและเพื่ออนาคตที่ดีกว่า เป็นคุณลักษณะที่จะต้องมิกู้กันกับคุณลักษณะการบริหารจัดการ ช่วยเสริมกัน และกันไม่แยกออกจากกัน (วิโรจน์ สารรัตน์และคณะ, 2561)

เนื่องจากยุคดิจิทัลเป็นยุคของอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็วในการสื่อสารการส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกที่และทุกเวลา ดังนั้น คุณลักษณะสำคัญของยุคดิจิทัล จึงมีผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารเป็นอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของระบบสารสนเทศ (Information System) เพื่อการบริหาร และการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ของสถานศึกษาซึ่งมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา ทัศนคติต่อเทคโนโลยีและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในปัจจุบันของผู้บริหารสถานศึกษาที่ถูกต้องย่อมมีผลทำให้การลงทุนและการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างเหมาะสมเกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงจำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการใช้ ICT ให้เหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุด อย่างคุ้มค่าแท้จริง ดังนั้นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงควรเป็นดังต่อไปนี้ 1) กำหนดวิสัยทัศน์ด้าน ICT ของสถานศึกษาให้ชัดเจน 2) การบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ Hardware, Software, Network และเครือข่ายไร้สายต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ครู อาจารย์ บุคลากรและนักเรียนทุกคนสามารถใช้และเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว สะดวกต่อการใช้งาน 3) การสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ ICT อย่างแพร่หลายไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนการสอนของครู การบริหารงาน

สถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ตลอดจนการให้นักเรียนสามารถใช้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ผ่าน Internet ได้ตลอดเวลา 4) การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรทุกคนของสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถด้าน ICT อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ 5) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีสามารถใช้ ICT ในการปฏิบัติงานอย่างได้เหมาะสม 6) ส่งเสริมสนับสนุนสร้างแรงจูงใจครูอาจารย์บุคลากรทุกคนของสถานศึกษาให้นำความรู้ความสามารถด้าน ICT และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้มาสร้างนวัตกรรมใหม่ๆในการจัดการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงาน 7) จัดให้มีระบบการกำกับติดตามและการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้ ICT ของสถานศึกษาทั้งครูอาจารย์ บุคลากรทุกคนและนักเรียนว่าสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำ ICT หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการเรียนรู้เข้าใจ ยอมรับการเปลี่ยนแปลงด้าน ICT สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561)

นอกจากนี้ สิ่งที่สำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล คือ ครูผู้สอน โดยครูควรได้รับ การพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการสร้างสรรค์ รวมทั้งเป็นผู้แนะนำที่ดีให้แก่ผู้เรียนทั้งในด้าน การจัดการเรียนการสอน ที่นอกจากจะสอนเนื้อหาวิชาการจากรูปแบบการใช้ตำราเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับ ความรู้ทางทฤษฎีและวิชาการ ควรแนะนำวิธีการเข้าถึงข้อมูลความรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าด้วย ตัวเองได้ตลอดเวลา เพื่อสามารถประยุกต์การจัดการเรียนการสอนตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และ เพิ่มขีดความสามารถในการแสวงหาข้อมูลความรู้ได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ ครูควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นพลัง ในการจัดการกระบวนการเรียนการสอน ดังนั้น ครูในยุคปัจจุบันจึงไม่มีความจำเป็นต้องรู้ทุกอย่าง แต่ควรเป็นผู้แนะนำ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่าง เหมาะสม โดยครูต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิด และวิธีการสอนใหม่ เนื่องจากปัจจุบันผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงความรู้ได้ แต่ประเด็นสำคัญคือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับผู้เรียนหรือ ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน การพัฒนาประเทศให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงนั้น ต้องอาศัยการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการนั้นประสบผลสำเร็จ การบริหารงานวิชาการจึงนับว่าเป็นงานหลักหรือเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการมีบทบาทสูงสุด ต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารการศึกษา และในยุคดิจิทัลมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการใช้ ICT/เทคโนโลยี ในชีวิตประจำวันมากขึ้น ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัล (ละออง รักณาและคณะ, 2559)

โดยในปีการศึกษา 2561 ที่ผ่านมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจำนวน 25 โรงเรียนทำการสอนตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ซึ่งผลการ

ประเมิน ผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานฯ (NT) ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O - NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลการประเมินส่วนใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด และ ผลการประเมิน PISA ของนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี (มัธยมศึกษาปีที่ 3) มีผลการทดสอบที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอน ที่จะต้องพัฒนาปรับปรุงเพื่อหาแนวทางแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน และการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องบริหารจัดการทางด้านงานวิชาการโดยใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลให้เหมาะสมกับยุคสมัย จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 เพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนา ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 อันจะนำไปสู่การปรับปรุงการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวน 25 คน และ ครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวน 330 คน รวมทั้งสิ้น 355 คน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวน 2 คน ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทาง

การศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 จำนวน 2 คน
 ครูผู้สอนที่ได้รับรางวัลด้านการสอน จำนวน 2 คน หัวหน้าวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทาง
 การศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 จำนวน 2 คน
 และ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จำนวน 2 คน รวม 12 คน โดยการเลือกแบบ
 เจาะจง

2. เครื่องมือวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มี 2 ตอน
 คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามสภาพปฏิบัติการภาวะผู้นำ
 ทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการ
 วางแผนงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการ
 นิเทศ โดยมีมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับ
 แนวทางภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทาง
 การศึกษา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
 และ ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่า
 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการ
 วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร
 สถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 สภาพผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ
 69.85 โดยมีอายุมากกว่า 30 ปี – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.98 ตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบ
 แบบสอบถามเป็นผู้บริหารโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 7.04 ครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 92.95 และมี
 ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.91 ผลการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ใน
 ระดับมาก ผลวิจัยพบว่า ด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.50$) รองลงมา คือ
 ด้านการวางแผนงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.49$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ ด้านการ

ส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และด้านกรนิเทศ มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.48$) เมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 4 ด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

ด้านการวางแผนงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน โดยให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.59$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาความเป็นมืออาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นที่การใช้ประโยชน์ของการเชื่อมต่อเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.52$) และ น้อยที่สุดคือผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความต้องการของครู ในเรื่องของการใช้เทคโนโลยี เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.38$)

ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาตนเอง โดยเรียนรู้การจัดการและการใช้เทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.57$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งข่าวสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง และตอบสนองความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในยุคดิจิทัลได้อย่างทันท่วงที มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.54$) และ น้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษา โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ในการสร้างระบบฐานข้อมูลมีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.40$)

ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการในโรงเรียนโดยใช้เทคโนโลยี เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น และ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทางวิชาการและนวัตกรรมอย่างมืออาชีพให้กับผู้เรียน โดยใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.50$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการในโรงเรียนโดยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.48$) และ น้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้และปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาทั้งหมด โดยการจัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.45$)

ด้านกรนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคณะครูด้วยกัน โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของครูเพื่อช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปในทิศทางเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.52$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นครูให้เปลี่ยนแปลงวิธีการสอน โดยมุ่งเน้นไปที่การเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวันและบูรณาการการใช้เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.51$) และ น้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาชี้ให้เห็นถึงจุดเด่น

และจุดที่ควรพัฒนาในการสอน โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของครู เมื่อมีการประชุมหลังสังเกตการสอน มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.43$)

ผลการวิเคราะห์ แนวทางภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน ปรากฏผลดังนี้

ด้านการวางแผนงานวิชาการ

แนวทางประเมินความต้องการของครู ในเรื่องของการใช้เทคโนโลยี เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน คือ ผู้บริหารควรมีการประเมิน สํารวจ สอบถาม ความต้องการด้านสื่อ อุปกรณ์ ทางเทคโนโลยีของครูที่จะมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และ มีการจัดอบรมความรู้พื้นฐานในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ครูได้นำเสนอเทคโนโลยีที่ตนเองสนใจ

แนวทางการสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการนำเทคโนโลยีมาเป็นส่วนหนึ่งในการวางแผนงานวิชาการในสถานศึกษา คือ ผู้บริหารควรนำเทคโนโลยีมาเผยแพร่สู่ครูและบุคลากรในโรงเรียน ให้ครูและบุคลากรได้เห็นถึงประโยชน์ของการใช้เทคโนโลยีมาจัดการเรียนการสอน และ ผู้บริหารควรเป็นผู้อำนวยความสะดวกเรื่องอุปกรณ์ต่าง ๆ สนับสนุนงบประมาณจัดอบรมสัมมนา นำคณะครูศึกษาดูงานสถานศึกษาด้านแบบเทคโนโลยีเพื่อมาใช้ในการพัฒนางานวิชาการ ยกย่องชมเชยครูที่ประสบความสำเร็จในการนำเทคโนโลยีใช้ในการจัดการเรียนการสอน

แนวทางการพัฒนาความเป็นมืออาชีพ และเพิ่มโอกาสในการทำงาน ของครู และบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นที่ใช้ประโยชน์ของการเชื่อมต่อเทคโนโลยี คือ ผู้บริหารสนับสนุนครูให้มีการพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ให้ครูมีการพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยี เข้าร่วมการอบรมออนไลน์ มีการจัดอบรมการใช้เทคโนโลยีในโรงเรียน ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี สร้างเวทีแห่งการเรียนรู้เพิ่มช่องทางการนำเสนอผลงานการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยี

ด้านการบริหารจัดการ

แนวทางการจัดระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษา โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ในการสร้างระบบฐานข้อมูล คือ ผู้บริหารจะต้องเล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำข้อมูลไปใช้ และการจัดทำระบบฐานข้อมูลต่าง ๆ มีการสร้างระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีช่วยในการจัดเก็บข้อมูลให้มีความถูกต้อง อีกทั้งควรมีการส่งเสริมเพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในเรื่องของระบบการจัดการฐานข้อมูลเพื่อควบคุมดูแลระบบฐานข้อมูลของโรงเรียนให้มีความพร้อมและทันสมัยอยู่เสมอ

แนวทางการสร้างเครื่องมือหรือช่องทางที่ทำให้ครู ผู้เรียนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีโอกาสแบ่งปันเรื่องราวในเชิงบวกเกี่ยวกับสถานศึกษา คือ ผู้บริหารควรเล็งเห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีและเปิดกว้างมากขึ้น ควรมีการจัดทำเว็บไซต์ของสถานศึกษาและมีช่องทางอื่น ๆ อย่างหลากหลายในการติดต่อสื่อสารแบ่งปันเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับสถานศึกษาในเชิงบวก เช่น Facebook, Line และ Website เป็นต้น เพื่อเพิ่มความสะดวกและความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลของนักเรียนและผู้ปกครอง

แนวทางในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนผ่านอุปกรณ์เทคโนโลยีที่หลากหลาย คือ ผู้บริหารควรมีการจัดทำฐานข้อมูลครูและบุคลากรในโรงเรียน รวมถึงข้อมูลของนักเรียนอัปเดตลงไปในเว็บไซต์หรือในช่องทางการติดต่อสื่อสารต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ปกครองและนักเรียนเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและสะดวก และควรมีการอัปเดตข้อมูลให้ทันสมัยและถูกต้องอยู่เสมอ มีครูควบคุมดูแลระบบเพื่อไม่ให้เกิดการแสดงความคิดเห็นหรือการนำข้อมูลไปใช้ในทางผิดกฎหมาย และควรมีการอบรมส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนและโรงเรียนมากที่สุด

ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

แนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้และปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาทั้งหมด โดยการจัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม คือ ผู้บริหารควรมีการใช้วิธีการทำงานร่วมกันหรือ SWOT เพื่อกำหนดจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษา จากนั้นมากำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ตามสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาร่วมกัน โดยมีการระดมความคิดจากครูและบุคลากรในโรงเรียน คำนึงถึงความพร้อมของสภาพแวดล้อมและบริบทต่าง ๆ ของโรงเรียนและนักเรียนโดยใช้รูปแบบ PDCA และมีการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน มีการเปิดให้ชุมชนสามารถเข้าถึงได้ และจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เอื้ออำนวยและมีการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

แนวทางการจัดหาแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา โดยอาศัยความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน หรือหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยใช้เทคโนโลยี คือ ผู้บริหารควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากผู้ปกครองและหน่วยงานต่าง ๆ ภายนอกสถานศึกษา เพื่อจัดหาแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา โดยเน้นการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ได้ลงมือปฏิบัติทดลองจริง โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการศึกษาเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่ยั่งยืนของนักเรียน

แนวทางจัดแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาโดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา หรือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่กระตุ้นหรือสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้และลงมือค้นหาคำถาม คือ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสและให้การสนับสนุนในเรื่องของเทคโนโลยีและอุปกรณ์อย่างเต็มที่

ควรมีการจัดทำแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาโดยการอัปเดตข้อมูลข่าวสารหรือความรู้ต่าง ๆ ลงในเว็บไซต์ของโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าถึงได้ง่าย อีกทั้งควรมีการจัดจุดบริการอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นข้อมูลของทุกอาคารเรียนและควรจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนรู้ของนักเรียนให้เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน ควรมีการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

ด้านการนิเทศ

แนวทางในการชี้ให้เห็นถึงจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาในการสอน โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของครู เมื่อมีการประชุมหลังสังเกตการสอน คือ หลังการนิเทศการสอน ผู้บริหารควรมีการบันทึกผลการนิเทศการสอนเป็นลายลักษณ์อักษร มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับจุดเด่นของการสอนที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยครูต้องปรับกระบวนการสอนให้เท่าทันเทคโนโลยี อีกทั้งผู้บริหารควรมีการให้คำแนะนำชี้แจงถึงข้อดี ข้อด้อยและข้อควรพัฒนาให้ครูทราบ และอาจจะให้คำแนะนำเทคโนโลยีการสอนต่าง ๆ ที่เหมาะสม เพื่อให้ครูสามารถนำไปทดลองปฏิบัติใช้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

แนวทางการสังเกตการสอนของครูในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างไม่เป็นทางการอยู่เสมอ คือ ผู้บริหารควรมีการสังเกตจากแผนการสอนและสื่อการสอนของครู ควรมีการเดินสังเกตการสอนของครูผู้สอนแต่ละคน สอบถามจากครูข้างห้องหรือครูหัวหน้าสายชั้น รวมถึงสอบถามจากนักเรียนว่าครูมีการจัดการเรียนการสอนอย่างไร มีการใช้เทคโนโลยีในการสอนหรือไม่อย่างไรบ้าง สังเกตจากพฤติกรรมกรรมการแสดงออกการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าเป็นไปในลักษณะใด สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

แนวทางส่งเสริมความเป็นผู้นำในยุคดิจิทัลและการบริหารจัดการคุณภาพอย่างต่อเนื่องในองค์กร โดยการใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ คือ ผู้บริหารควรมีการจัดระบบฐานข้อมูลสารสนเทศในมีความทันสมัยอยู่เสมอ มีการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการควบคุมประสิทธิภาพของการทำงานโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และผู้บริหารควรมีการจัดอบรมพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเทคโนโลยี โดยการใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

อภิปรายผล

จากผลของการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่า ด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ ด้านการส่งเสริม

บรรยากาศทางวิชาการ และด้านการนิเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความพร้อม มีศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ มีความเป็นผู้นำการบริหารจัดการในโรงเรียน มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย กำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์การทำงานของโรงเรียน มีตัวชี้วัดไว้อย่างชัดเจน กำหนดแนวทางวิธีการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ จัดทำแผนการดำเนินงานต่าง ๆ กล้าตัดสินใจสั่งการในทุกด้าน ส่งเสริมการแข่งขันทางวิชาการ มีการจัดการเรียนสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการพัฒนาการศึกษา เพื่อสู่อาเซียน ประกอบกับเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อกระตุ้นและพัฒนาในด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ โดยส่งผลกระทบต่อการทำงานของบุคลากร ให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการนิเทศติดตามและประเมินผลให้สอดคล้องกับเป้าหมายด้านงานวิชาการ ของโรงเรียนซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ ที่ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการศึกษาพบว่าระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอนในโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก (พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ, 2560) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขฤทัย จันทรทรงกรด ที่ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า (สุขฤทัย จันทรทรงกรด, 2558)

ด้านการวางแผนงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน โดยให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาความเป็นมืออาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นที่การใช้ประโยชน์ของการเชื่อมต่อเทคโนโลยี และ น้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความต้องการของครู ในเรื่องของการใช้เทคโนโลยี เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสดงบทบาทการเป็นผู้นำการบริหารจัดการในโรงเรียน มีความสามารถในการกำหนดทิศทาง ชี้แจงทำความเข้าใจ ในวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน กำหนดแนวทางวิธีการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีความสามารถในการเป็นนักวางแผน รู้กระบวนการวางแผนและการนำเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการวางแผน จัดทำเป้าหมายและแผนการดำเนินงานต่าง ๆ ให้ชัดเจน จัดคนเข้าทำงานอย่างเป็น ระบบและตรงตามความสามารถของแต่ละบุคคล กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของครูและผู้ที่ เกี่ยวข้องในส่วนของงานในโรงเรียน และมีการควบคุมด้านการวางแผนงานให้เป็นไปอย่างดีขึ้น สอดคล้องกับ สันติ บุญภิรมย์ กล่าวว่า การวางแผนงาน

วิชาการ เป็นกระบวนการซึ่งเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สำเร็จลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถทางวิชาการ ในการกำหนดสิ่งที่พึงปฏิบัติ ในอนาคต ซึ่งถือว่า การวางแผนงานวิชาการเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญยิ่งของการบริหารที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ (สันติ บุญภิรมย์, 2553) และ สมาน อัครภูมิ กล่าวว่า การวางแผนงานวิชาการเป็นการที่หน่วยงานรับผิดชอบในการจัดการวิเคราะห์สภาพปัญหาและดำเนินการวางแผนในการ ดำเนินงานตามขอบข่ายงานวิชาการที่หน่วยงานรับผิดชอบ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ (สมาน อัครภูมิ, 2553)

ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาตนเอง โดยเรียนรู้การจัดการและการใช้เทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งข่าวสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องและตอบสนองความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในยุคดิจิทัลได้อย่างทันท่วงที และ น้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษา โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ในการสร้างระบบฐานข้อมูลทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารกำหนดพันธกิจของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจนโดยเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นสำคัญกำหนดนโยบาย ของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจนโดยเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นสำคัญ กำหนดเป้าหมาย ของโรงเรียนและตัวชี้วัดไว้อย่างชัดเจนโดยเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นสำคัญ กำหนดยุทธศาสตร์การทำงานที่นำไปสู่มาตรฐานของโรงเรียนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนตัดสินใจสั่งการในทุกด้านและปรับปรุงการบริหารงานโรงเรียนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน สอดคล้องกับ น้ำฝน รักษากลาง ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในยุคปัจจุบันที่อยู่ในระยะการเปลี่ยนแปลงความเจริญก้าวหน้าซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจะต้องแสดงบทบาทการเป็นผู้นำการบริหารจัดการในโรงเรียน (น้ำฝน รักษากลาง, 2553) และ วิษณุ จุลวรรณ กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดวาระระบบการ บริหารงานในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นำทางวิชาการคือกลไกสำคัญที่จะทำให้การ ดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้ บรรลุเป้าหมายอย่างสูงสุด ทั้งนี้ เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย และตัดสินใจสั่งการในทุกด้าน การบริหารจัดการจึงถือว่าเป็นบทบาทที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหาร โรงเรียน (วิษณุ จุลวรรณ, 2547)

ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการในโรงเรียนโดยใช้เทคโนโลยี เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น และ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทางวิชาการและนวัตกรรมอย่างมืออาชีพให้กับผู้เรียน โดยใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้

ดิจิทัลต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการในโรงเรียนโดยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้และปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาทั้งหมด โดยการจัดการและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารแสดงบทบาทกระตุ้นและพัฒนาในด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ใช้เทคนิคการบริหารงานแบบกัลยาณมิตร และยอมรับฟังความคิดเห็นทางด้านวิชาการโดยยึดหลัก ประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนได้ปรึกษาหารือด้านการจัดการเรียน ด้วยบรรยากาศ ที่เป็นกันเองและเป็นมิตร ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การวิจัยในชั้น เรียนและการร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนา ผู้เรียนในด้านวิชาการของโรงเรียน ส่งเสริมให้คณะครู มีเจตคติที่ดีต่อการประเมินตนเองเพื่อนำผลการประเมินมาพัฒนาตนเอง ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับงานวิชาการ สอดคล้องกับ จุฬามาต อินนามเพ็ง กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครพนม เขต 2 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (จุฬามาต อินนามเพ็ง, 2552) และพิพัฒน์พงษ์ วิเศษ พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารและครูผู้สอนต่างช่วยกันเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนซึ่งถือว่าเป็นบรรทัดฐานและทัศนคติของบุคลากรและนักเรียนในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน การดูแลเอาใจใส่ของครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพการพัฒนา และสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ การจัดให้มีสิ่งส่งเสริม สภาพการเรียนรู้ (พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ, 2560)

ด้านการนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคณะครูด้วยกัน โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของครูเพื่อช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปในทิศทางเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นครูให้เปลี่ยนแปลงวิธีการสอน โดยมุ่งเน้นไปที่การเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวันและบูรณาการการใช้เทคโนโลยี และน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาชี้ให้เห็นถึงจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาในการสอน โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของครู เมื่อมีการประชุมหลังสังเกตการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษา

ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตาม ประเมินผลให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ด้านงานวิชาการของโรงเรียน มีการกำหนดจุดประสงค์การนิเทศ ที่ชัดเจน มีการสร้างเครื่องมือ นิเทศเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาบุคลากร ในโรงเรียนให้เป็นผู้ ใฝ่หาความรู้ มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มุ่งส่งเสริมให้ครู ได้ปรับปรุงวิธีการสอนที่หลากหลาย โดยการส่งเสริมให้ครูได้ประชุม พุดคุยแลกเปลี่ยนวิธีการสอน นำนวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางศึกษามาใช้เป็นสื่อกลางช่วยเหลือให้นักเรียนเกิดความสนใจ เพื่อพัฒนางานวิชาการ ของโรงเรียน ส่งเสริมกิจกรรมเสริมสร้างขวัญและ กำลังใจ ส่งเสริมกิจกรรมมนุษยสัมพันธ์เพื่อ ส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนทำให้การกำกับติดตามด้าน การจัดการเรียนการสอนของครูให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน มีการเยี่ยมชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับสอดคล้องกับ เกตุสุตา กิ่งการจร ได้ศึกษา เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌิมศึกษา เขต 4 สระบุรี ผลการศึกษาพบว่าด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (เกตุสุตา กิ่งการจร, 2560) และ สิริญาพร มุกดา กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ด้านการนิเทศการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (สิริญาพร มุกดา, 2558) และ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวว่ากระบวนการจัดบริหารการศึกษานั้น เพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือและ ความร่วมมือกับครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ของครู และเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตาม เป้าหมายของการศึกษา (ปรียาพร วงศ์ อนุตรโรจน์, 2548)

จากผลการวิเคราะห์ แนวทางภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ อภิปรายในภาพรวมรายด้าน ทั้ง 4 ด้านได้ดังนี้

ด้านการวางแผนงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีการจัดทำสำรวจหรือการสอบถามความ ต้องการใช้เทคโนโลยีเพื่อนำไปจัดการเรียนการสอนของครูตามความถนัดของครูแต่ละคน ควรชี้ให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ ครูมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีการชมเชยและยกย่องครูที่มีความสามารถและสามารถนำ เทคโนโลยีมาใช้ เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูและบุคลากรในโรงเรียน มีการส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียน การสอน เพื่อจะได้นำมาปรับใช้ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและบริบทของโรงเรียนให้ได้มากที่สุด

ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารจะต้องเล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำข้อมูลไปใช้ และการจัดทำระบบฐานข้อมูลต่าง ๆ สร้างระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยี

ช่วยในการจัดเก็บข้อมูลให้มีความถูกต้อง ทันสมัยและมีช่องทางเข้าถึงอย่างหลากหลาย เพื่อติดต่อสื่อสารแบ่งปันเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับสถานศึกษาในเชิงบวก เพื่อให้ผู้ปกครองและนักเรียนเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและสะดวก

ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ผู้บริหารควรมีการใช้วิธีการทำงานร่วมกัน หรือ SWOT เพื่อกำหนดจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษา จากนั้นมา กำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ตามสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาร่วมกัน มีการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครองและหน่วยงานต่าง ๆ ภายนอกสถานศึกษา เพื่อจัดหา แหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เอื้ออำนวยและมีการ จัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ อีกทั้งผู้บริหารควรเปิดโอกาสและให้การสนับสนุนในเรื่องของเทคโนโลยี และอุปกรณ์อย่างเต็มที่ และมีการจัดทำแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาโดยการอัปเดตข้อมูล ข่าวสารหรือความรู้ต่าง ๆ ลงในเว็บไซต์ของโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าถึงได้ง่าย

ด้านกรณีศึกษา ผู้บริหารควรมีการสังเกตจากแผนการสอนและสื่อการสอนของครู ควรมีการเดินสังเกตการสอนของครูผู้สอนแต่ละคน สอบถามจากครูข้างห้องหรือครูหัวหน้า สายชั้น รวมถึงสอบถามจากนักเรียน มีการบันทึกผลการนิเทศการสอนเป็นลายลักษณ์อักษร มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับจุดเด่นของการสอนที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ครูสามารถ นำไปปฏิบัติใช้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม มีการจัดระบบฐานข้อมูลสารสนเทศในมีความ ทันสมัยอยู่เสมอ และนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการควบคุมประสิทธิภาพของการทำงานโดยใช้ เครื่องคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

สรุป/ข้อเสนอแนะ

วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิษฐ์ เขต 2 เป็นวิจัย เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และศึกษาแนวทางภาวะผู้นำ ทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิษฐ์ เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำทาง วิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิษฐ์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร วิทยาลัย และครูผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงด้านทั้ง 4 ด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และด้านกรณีศึกษา 2) แนวทาง ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัล ด้านการวางแผนงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีการสำรวจหรือ การสอบถามความต้องการใช้เทคโนโลยีเพื่อนำไปจัดการเรียนการสอนของครู ครูชี้ให้ครู

ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยี มีการชมเชยและยกย่องครูที่มีความสามารถ ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารสร้างระบบฐานข้อมูล ของสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีช่วยในการจัดเก็บข้อมูลให้มีความถูกต้อง ทันสมัยและมี ช่องทางเข้าถึงอย่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้ปกครองและนักเรียนเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและสะดวก ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ผู้บริหารควรมีการทำ SWOT เพื่อกำหนดจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษา จากนั้นมากำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ตาม สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครองและ หน่วยงานต่าง ๆ ภายนอกสถานศึกษา จัดหาแหล่งเรียนรู้ภายนอก จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ เอื้ออำนวยและมีคุณภาพ ให้การสนับสนุนเรื่องของเทคโนโลยีอย่างเต็มที่ ด้านการนิเทศ ผู้บริหารควรมีการสังเกตการสอนของครูในรูปแบบที่หลากหลาย มีการประชุมชี้แจง เกี่ยวกับจุดเด่นของการสอนที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ครูสามารถนำไปปฏิบัติใช้กับ นักเรียนได้อย่างเหมาะสม ข้อเสนอแนะทั่วไป 1) สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัด อบรมสัมมนาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการนิเทศ เพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มี ความรู้ มีทักษะและนำไปวางแผน การนิเทศในสถานศึกษาต่อไป 2) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 หรือหน่วยงานทางการศึกษาคควรนำผลการวิจัยเป็น แนวทางในการวางแผน ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 1) การศึกษาภาวะ ผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาควร ศึกษาจากประชากรที่หลากหลาย อาทิเช่น โรงเรียนในระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก และโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ 2) ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ ประสบ ความสำเร็จในการจัดการศึกษาและเป็นที่ยอมรับในสังคม

เอกสารอ้างอิง

- เกตุสุดา กิ่งการจร. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- จินตนา สุจจันันท์. (2556). การศึกษาและพัฒนาชุมชนในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- จุฑามาศ อินนามเพ็ง. (2552). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ส่งผลต่อ ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครพนม เขต 2. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 6(4), 93-104.

- อีริค ชมิดท์ และเจอร์เรด โคเฮน. (2014). ดิจิทัลเปลี่ยนโลก. แปลจาก The New Digital Age โดย สุทธิวิทย์ แสงศาสดา. กรุงเทพมหานคร: โปสต์บุ๊กส์.
- ทอพลเลอร์ อัลวิน. (2538). คลื่นลูกที่สาม. แปลจาก THE THIRD WAVE โดย สุกัญญา ติระวนิชและคณะ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊กส์ จำกัด.
- น้ำฝน รักษากลาง. (2553). การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2548). การนิเทศการสอน. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริม กรุงเทพมหานคร.
- พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ละออง รักนาและคณะ. (2559). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. วารสารศึกษาศาสตร์, 3(2), 1-10.
- วิโรจน์ สารรัตน์และคณะ. (2561). ภาวะผู้นำสำหรับศตวรรษที่ 21. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม, 20(1), 261-271.
- วิชณ จุลวรรณ. (2547). การวิเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สมาน อัสวภูมิ. (2553). การบริหารการศึกษาสมัยใหม่. (พิมพ์ครั้งที่ 5). อุบลราชธานี: หจก. อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สันติ บุญภิรมย์. (2553). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บุ๊คพ้อยท์.
- สิริญาพร มุกดา. (2558). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุขฤทัย จันทร์ทรงกรด. (2558). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัด
จันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. ใน วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อดุลย์ วังศรีคุณ. (2557). การศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21: ผลผลิตและแนวทางการพัฒนา.
วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล
สงคราม, 8(1), 1-17.